

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ

ਡੀ. ਫਲਸ਼ੈ, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ

ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ, --- ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ, ---ਜਵਾਬਦਾਰ।

1962 ਦੀ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 38-ਡੀ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)--- ਆਰਟ. 19----ਰੇਲਵੇ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ--- ਕੀ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ---ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ--
-ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ-ਆਰਟੀਕਲ 226----ਅਧੀਨ ਰਿੱਟ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ---- ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ---ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਹਾਤੇ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਕਿਸੇ ਨਿਜੀ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਾਬੰਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੇਲਵੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਸਲ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਕ-ਦੁਕਾਨਾਂ, ਸਟੋਰਾਂ ਦੇ ਡਿਪੂਆਂ ਅਤੇ ਦਫਤਰਾਂ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਰੇਲਵੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਹੋਵੇ। ਰੇਲਵੇ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਰੇਲਵੇ ਵੱਲੋਂ ਰੇਲਵੇ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਈ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਧਾਰ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਜੋ ਖਰਾਬ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ, ਜੋ ਸਾਬਤ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਿ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਸਲੀਅਤ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਰ, ਮਿਤੀ 19 ਮਾਰਚ, 1962 ਦੇ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ. 77-ਡੀ 1959 ਵਿੱਚ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ (ਹੁਣ ਜਵਾਬਦਾਤਾ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਅਤੇ ਆਰ.ਐਸ.ਸੰਧੂ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐਸ.ਸੀ.ਅਗਰਵਾਲ, ਆਰ.ਕੇ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ, ਵਕੀਲ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਫਾਲਸ਼ਾ, ਸੀ.ਜੇ.-ਇਹ ਅਪੀਲ ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨੈਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਤੱਥ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਨਰਿੰਜਨ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਰੇਲਵੇ ਵਿਚ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਨੈਕਰੀ ਦਾ ਪੱਕਾ ਸੇਵਕ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ 7 ਨਵੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾ ਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ 31 ਮਈ 1956 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 8.15 ਵਜੇ ਲੁਹਾਰਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਈਸਟ ਕੰਪ੍ਰੈਸਰ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚਲੇ 2500 ਈ.ਐਫ.ਐਮ. ਏਅਰ ਕੰਪ੍ਰੈਸਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਬੰਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ C. & W. ਦੁਕਾਨਾਂ, ਆਲਮਬਾਗ, ਲਖਨਊ ਦਾ ਕੰਮ ਖਰਾਬ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦੂਸਰਾ ਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੂਚੀਬੱਧ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ, ਉਸਨੇ 19 ਜੂਨ, 1956 ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀ. ਐੱਡ ਡਬਲਯੂ. ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਮੇਨ ਟਾਈਮ ਦਫਤਰ ਦੇ ਬਾਹਰ 23 ਅਤੇ 25 ਜੂਨ ਅਤੇ 24, 25 ਅਤੇ 27 ਜੁਲਾਈ, 1956 ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਟੀ. ਸੀ. ਚੱਡਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ. ਵੀ. ਮੂਰਤੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ. ਪੀ. ਬਹਾਦੁਰ, ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਨਵਰੀ, 1957 ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਤਾਰੀਖਾਂ ਨੂੰ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ, ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਏਅਰ ਕੰਪ੍ਰੈਸਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਹਿਲੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ, ਪਰ ਨਰਿੰਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭਾਗ ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਕੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

26 ਮਾਰਚ, 1957 ਨੂੰ, ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਮਿਸਟਰ ਐਮ.ਕੇ. ਕੋਲ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਹੁਕਮ (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ 'ਸੀ') ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡੀ.ਸੀ.ਐਮ. (ਪੀ) ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਨੋਟ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਬੂਤ ਅਧੂਰਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ, ਇਸ ਲਈ, ਕੁਝ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਚਾਰਜਮੈਨ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਧੂਰੀ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਤੋਂ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1957 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੈਸ਼ਨ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਲਏ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ 'ਡੀ') ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1957 ਨੂੰ,

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਿੱਟਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਖੋਜਾਂ ਵਿਚ ਸੋਧ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ।

25 ਮਈ, 1957 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 'ਤੇ ਲੰਮੀ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲਾ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਨੈਕਰੀ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹਟਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 20 ਅਗਸਤ 1957 ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਨੈਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 12 ਫਰਵਰੀ 1958 ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨੈਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਵੇਂ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀ ਖੋਜ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ- ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰੇਲਵੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰ ਕੇ ਜੋ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਖੁਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਕੇ ਬਹੁਤ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰਕ ਦੇ ਨਹੀਂ, ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ, ਜੋ ਸਾਬਤ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਿ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਆਮ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਦਾ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਨਰਿੰਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 250 ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਗਈ ਜਿੱਥੇ ਏਅਰ-ਕੰਪੈਸਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ।

ਜਾਂਚ ਦਾ ਤੱਥ-ਖੋਜ ਹਿੱਸਾ ਕਹਾਉਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਅਫਸਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਕੋਲ ਸੀ। ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ ਦੋ ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਸੁਬਰਤੀ, ਇੱਕ ਕੰਪੈਸਰ ਡਰਾਈਵਰ ਅਤੇ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ, ਇੱਕ ਖਲਾਸੀ, ਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਰਿੰਜਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭੀੜ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ।, ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕੰਪੈਸਰ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਸੁਬਰਤੀ ਅਤੇ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਅਜੀਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਰਿੰਜਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭੀੜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਨਾਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਨੇ ਹੀ ਚੰਗੇ ਮੌਕੇ ਸਨ, ਜਿਨੇ ਸੁਬਰਤੀ ਅਤੇ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਕੋਲ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਰਿੰਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਈ ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਰਾ ਮਿੱਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਭੀੜ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਭੀੜ ਕੰਪੈਸਰ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਰਟ ਆਫ ਇਨਕੁਆਰੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨਰਿੰਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ।

25 ਮਈ, 1957 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਕੋਰਟ ਆਫ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਾਂਗ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਨਰਿੰਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਚੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ

ਨਰਿੰਜਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਦੇ ਘੰਟੇ ਦੀ ਟੋਕਨ ਹੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ---

"ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਭੀੜ ਜੋ ਕੰਪ੍ਰੈਸਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਪ੍ਰੈਸਰ ਹਾਊਸ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਜੋ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਠੱਪ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਨਰਿੰਜਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ (ਮਾਇਨਸ) ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਇਸ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਨਰਿੰਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਯਕੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਭਾਰ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਇਹ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਲੋੜੀਂਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਪੂਰਨ ਘਾਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨਿਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਮ ਅਸੂਲ 'ਤੇ, ਦਾਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਉੱਤਰੀ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟਾਂ, ਵਰਕਸ ਮੈਨੇਜਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ 19 ਜੂਨ, 1956 ਦੇ ਪੱਤਰ (ਆਰ.ਆਈ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

"ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਰੇਲਵੇ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਸਟੋਰਾਂ ਦੇ ਡਿਪੂਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਥਾ ਬੇਹੱਦ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ

ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰੇਲਵੇ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਦਾ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ, ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨ ਰੇਲਵੇ ਦੀ ਹੱਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਰੇਲਵੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੰਮ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।"

ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ *ਕਾਮੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1)*, ਅਤੇ ਦੋ ਅਮਰੀਕੀ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ 1956 ਦੇ ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੈਕਰਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4-ਏ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(1)(ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, "ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੈਕਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗਾ। - ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਹੜਤਾਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ।" ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਜਾਂ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਲਕ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਹਾਤੇ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ। ਫੈਕਟਰੀ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੇਲਵੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਸਲ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਕ-ਦੁਕਾਨਾਂ, ਸਟੋਰ ਡਿਪੂਆਂ ਅਤੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਰੇਲਵੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਹੋਵੇ। ਰੇਲਵੇ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਦੋ ਅਮਰੀਕੀ ਫੈਸਲਿਆਂ, *ਗ੍ਰੋਸ ਮਾਰਸ਼ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਅਲਾਬਾਮਾ*, (2), ਅਤੇ *ਏ.ਆਰ. ਟਕਰ ਬਨਾਮ ਟੈਕਸਾਸ ਰਾਜ* (3) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਰੇਲਵੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਕੇਸ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਕਿਸਮ ਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਾਹਿਤ ਵੰਡਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਫੈਡਰਲ ਪਬਲਿਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਸੰਘੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਫੈਡਰਲ ਪਬਲਿਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਮੁਨਿਸੀਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈਸ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ੁੱਧ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖੇਤਰ ਭਾਵੇਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਕੰਮ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਰੇਲਵੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਸ਼ੁੱਧ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿ ਹਦਾਇਤਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਰੇਲਵੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਨੈਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇੱਕ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਈ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਧਾਰ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਖਰਾਬ ਪਾਏ ਗਏ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤਾ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸਜ਼ਾ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਬੇਚੈਨ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਹ ਸੋਚਦਾ ਸੀ ਕਿ ਨੈਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਇੱਕ ਸਜ਼ਾ ਹੈ ਜੋ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ, ਉਸ ਨੇ ਉਦੋਂ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੇਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਧੇਰੇ ਗੰਭੀਰ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਸਜ਼ਾ ਵਜੋਂ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇਨਕੁਆਇਰਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾ ਦੇਸ਼ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਲੈਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਦੂਜੇ ਚਾਰਜ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਪਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿਤਾ।

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ,

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1962 ਐਸ.ਸੀ. 1166

(2) (1945) 326 ਯੂ.ਐਸ.ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. ਪੰਨਾ 504.

(3) (1945) 326 ਯੂ.ਐਸ.ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. ਪੰਨਾ 517

ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ – ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਵਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ

ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੱਤਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।